

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Libellus Sodalitatis: Hoc Est: Christianarum Institutionum Libri quinque

Coster, Franciscus

Antverpiæ, 1587

22 De ingressu in cælum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-46553](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-46553)

vt omnia ista humana & inferiora pro nihilo ducant, reputent vt sordes & stercorea. Tales erant Apostoli, ceteriq. viri sancti & Deo pleni. At verò sancti Angeli, quibus nihil commercij est cum his nugis nostris, dedignantur illas aspiciere in quibus homines precipuam felicitatem constituunt: eorum quippe felicitas & beatitudo posita est in rebus longè nobilioribus. Deus autem infinitæ naturæ & dignitatis, non nisi infinita pulchritudine capitur. Considera igitur quanta sit futura res illa quæ te in æternum beabit, eadem nimirum quæ sanctos Apostolos, quæ beatos Angelos, quæ Deum ipsum. Qua enim re sancti Dei, atq. adeo Deus ipse oblectatur & beatus est, nisi Deo, & contemplatione possessioneq. diuinitatis? Hac eadem tu fruere, & in æternum fruere. O te beatum ergo si gloriam istam intelligas, beatiorum si desideres, beatissimum si consequaris.

CAPVT XXII.

DE INGRESSV IN CAELVM.

ANIMA sancta quæ digna hoc caelesti regno iudicatur, quo putas triumphum in possessionem tantæ gloriæ ingredietur? Reges inaugurandi cum magna pompa & sollemnitate inducuntur, & Romani duces olim confectis feliciter bellis domum reuerentes cum incredibili splendore & apparatu in capitolium inuehebantur. sed nihil ad hanc inaugurationem atq. triumphum. Lazari medici anime ante reueratas caeli portas ab ipsis

Luc. 16.

Ang.

Angelis est in sinū Abrahæ deportata. Itaque:
 Primò, Angeli ipsi sunt vice currus triūpha-
 lis, ipsi vehant animam in cælum, ipsi ma-
 gno numero comitantur. O quàm suauē ve-
 hiculum, quàm certi itineris duces, quàm no-
 biles & iucundi comites, quàm honorabiles
 ductores. In ipso verò progressu cum laudibus
 Dei non tacebuntur laudes triumphantis ani-
 mæ. Hæc est virgo sapiens, quã Dominus vi-
 gilantē inuenit. Hæc est quæ nesciuit thorum
 in delicto, habebit fructū in respectione ani-
 marum sanctarū. Iste sanctus pro lege Dei sui
 certauit vsq. ad mortē, & à verbis impiorum
 non timuit. Hic vir despiciens mundū & ter-
 rena, triumphans, diuitias cælo condidit ore,
 manu. Tū eius generosa facta dulcissimo car-
 mipe ab Angelis celebrabuntur, taliq. cælesti
 melodia peruenietur in cælum, sicut de ser-
 uulo paralytico narrat D. Gregorius.

Secundò, Ad cælum vbi vêtum fuerit, mi-
 rabitur anima insolitam regionē, noua erunt
 omnia; occurrent sancti congratulabūdi & in-
 casta oscula ruentes. Si enim Angeli in cælis *Luc. 15.*
 gaudent super vno peccatore pœnitentiã agē-
 te, sed in magno adhuc discrimine degentē,
 quantū erit gaudij super eodem iã de hostibus
 omnibus victoriã & triumphum reportante?
 Et si gaudent Angeli, quanto magis homines,
 eiusdē nobiscum naturæ, cōditionis & patrię?
 Et si ex longa peregrinatione redeunti filio
 occurrunt mater & domestici in hac vita, om-
 niq. obsequij & officij genere gratificantur:

R 2 quàm

quàm vehementer lætabuntur & gratulabuntur nobis beati illi spiritus, qui longè maiore charitate nos cõplectuntur quàm vllus mortalium? præsertim cum ex multò longiore, periculosioreq. peregrinatione atq. nauigatione in securissimum salutis portum inuehimur? Inter hos autè sanctos, illi præcipuè gaudio & exultatione triumphabunt, quibus nos aliqua necessitudine coniuncti fuimus, vel causam alicuius boni aut salutis attulimus, vel quos singulari deuotione coluimus. Itaq. parentes Deo laudem dicent pro tali filio; fratres, amici, & cognati pro tali consanguineo: ibique amor omnis naturalis qui erga parentes habebatur, in sanctum & diuinum cõmutabitur. Iã illi quos ad meliorè vitam adduxeris, ad Deũ conuersi, tibi suam salutẽ cum ingenti tua gloria acceptam referent. Et sicut (teste D. Gregorio) Achaia Andreã prædicabit; India Thomã; Aethiopia Bartholomeum; orbis Christianus Petrũ & Paulũ, his similibusque vocibus: Hi sunt, Domine, qui nos veritatem docuerunt, qui nos suis verbis & exẽplis à demonum faucibus eripuerunt, qui salutis istius nostræ authores fuerunt; Petrus Apostolus, & Paulus doctor gentiũ, ipsi nos docuerunt legẽ tuam Domine: His igitur redde coronam iustitiæ, quã promisti diligentibus te: Ita tibi bona omnia precabuntur, & laudes tuas immortaliter celebrabunt illi, quos tu ad pietatẽ colendã iuueris; filij, discipuli, subditi, auditores, & quibuscunq. operã tuã impenderis. Sã-
cti

cti verò quos patronos habueras, nominatim Angelus tutelarum, peculiarē illū cultū & honorē, quo ipsos uiuens affecisti, palam cōmemorabunt, singula quoq. recensēbunt, quæ in tui gratiā vicissim à Christo petierunt & impetrarunt, quos tu agnosces, maiori etiā quā hactenus vnquam ueneratione & affectu complectere.

Tertiò, Hoc iucundissimo ac ornatiſſimo sanctorū comitatu, in intima cælōrum penetrata introductus, admiraberis regionis amœnitatē, campos non terrenos, sed cælestes, palatia non lapidibus, lateribus aut gēmis, sed sublimiori materia diuinis manibus artificioq. cōstructa: solis lux, utpote obscurior, illic non lucebit: nam claritas Dei illuminat illā domū, & lucerna eius est agnus. Hinc inde circumspiciens, varios Sanctorū choros videbis, Virginum, Viduarū, Anachoretarū, Cōfessorū, Ecclēsiæ Doctorū, Martyrum, Apostolorū, Prophetarum, Patriarcharū, qui ut in hoc mundo diuersis viuendi institutis Deū coluerūt, peccataq. sua, & vnigeniti filij Dei mortē, seorsim (ut ait Propheta Zacharias) distinctis familiaribus planxerunt; ita in cælesti patria, diuersis honoribus afficientur, & habitationibus distinguuntur: Siquidē in domo patris cælestis mansiones multę sunt. Quibus salutaris, & ab eisdē officiosè resalutatus, ascendes ad nouem choros Angelorū, quos tribus Hierarchiis distertitos, & in suo quemq. munere & officio (sunt enim omnes administratorij spiritus)

Apo. 21.

Zach. 12.

Ioan. 4.

*Gen. 28.**Apoc. 8.**2. Par. 9.*

constitutū videbis, ex qua re dictū incredibile est, quantā sis voluptatē percepturus. Nam illi qui sunt ex ordinibus inferioribus, vtrō citroq. sursum deorsum cursitant, munera diuina è cælo in terrā, & preces mortalium hinc in cælū deportantes: Medij ex Dei voluntate & præscripto de rebus inferioribus constituūt & ordinant: Supremi vtpote Deo viciniore, perpetuò diuinæ suæ maiestati assistūt & ministrant, toti in eius amorē & admirationē absorpti: Et Angelorū quidē omniū tāta est multitudo, vt sicut cælū magnitudine hanc terram infinitis partibus vincit (quippe quæ iuxta Mathematicorū demonstrationes ad vniuersi cæli complexū quasi puncti instar obtinet) ita eorum numerus res has terrestres omnes multitudine longè superet. Ordo talis est, vt & nemo otietur, & nemo alterū impediāt, & quò quisq. superior est, eò quoq. inferiore, insigni aliqua proprietate nobilior est & præstantior. Regina Saba admirabatur in aula Salomonis ministrorū ornatū & ordinē; nec habebat amplius spiritum, vt inquit scriptura. Sed quid hominū terrenis vestibis indutorū nitor, ad hunc immortalē Angelorū splendore & ornatū, qui gloria cælesti & pulchritudine naturæ suæ, omnibus rebus à Deo creatis antecellunt? quid ille ordo ad hunc ordinē? quid illa multitudo ad hanc infinitatem? In hac gloriosa profectioe, quos audies concentus Angelorū, atq. beatorū hominum? quā melodiam? quas Dei laudes? canticū nouū, perperuū
Alle-

Alleluia. Quando vident pij homines in templis Catholicorū sacrū Missæ officiū cū apparatu, & pia quādā cærimonia celebrari, & Ecclesiasticos Hymnos deuotè ordinateq. decantari audiunt, animis in cælo defixi, & mirabili dulcedine ac suauitate delintri, lachrymas vix tenent. Hic ergo in cælesti tēplo, in tanto numero canentium, tanta singulorum attentione, tanto ordine, tanta harmonia, tāta maiestate, quid cogitabis? vbi eris? quo gaudio afficeris? qua dulcedine perfunderis? qua deuotione cumulaberis? præteruectus Angelorū ordinē ad cælōrū Reginā Dei ipsius Matrem adducis, quæ sola gloria ac maiestate sua decimum chorū constituit & adornat: tot enim tantisq. donis & ornamentis est exulta, vt quicquid sapientiæ, pietatis, charitatis, pulchritudinis, honoris, glorię Sanctis omnibus à Deo collatū fuit, id omne in ipsa tanquam in nobilissimarū rerū thesauro collectum videas. Hanc aspicias amictā sole, & luna quasi scab-

Apo. 12

bello insistentem, illustri corona, duodecim stellis tanquā gemmis quibusdā distincta, capite redimitā: quæ serenissimo vultu ad te cōuerfa: Veni (inquit) spōsa Christi, accipe coronam quā tibi Dominus præparauit in æternū. Inuocasti me & quotidianis precibus postulasti, vt Iesum benedictū fructū vētris mei, post exilium tuū tibi exhiberem: iā te ad eum deducā, teq. coronandā, dignoq. præmio afficiendā ei sistam, & cōmemoratis orationibus, quas pro te ad filiū suū fundere solita fui, singulis

R 4 gulif-

gulisque beneficiis per eius preces tibi à Deo collatis, in maiorem te sui amorem & venerationem excitabit.

Quartò, Vteri⁹ duce matre Deipara throno Christi appropinquans admiraberis gloriã vnigeni filij Dei, sedentis ad dextrã virtutis & maiestatis Dei, qui tibi obuiam factus, id quod in supremo iudicij die futurũ promisit, etiã hoc tempore aliquo modo præstabit: Iterum veniã & assumam vos ad me ipsum. Nam si filiũ prodigum, qui totũ patrimoniũ suum decoxerat, accurrẽs amplexus est & exosculatus: quid filio probo è pugna redeunte futurũ putas? Primò sanè, more matris quẽ infantis lachrymantis faciẽ sudario tergit, absterget omnẽ lachrymam ab oculis tuis, & eiusmodi proculdubio verbis cõsolabitur: Benedixite tu fili mi, & frater dilectissime, gaude & exultate iam enim non erit tibi amplius neque luctus, neq. clamor, neq. vllus dolor: iã hyems & difficultas omnis transiit & recessit. Deinde, quod tanto tempore concupiuit anima tua, vt oscularetur te osculo oris sui; suauissimo castissimoq. amplexu & osculo, te sibi in spõsam desponsabit. Tũ exhibitis manuum, lateris, pedumq. vulneribus, quicquid pro te annis triginta tribus gesserit, passusq. sit, in memoriam reuocabit. Tu verò, venerabundus sacra illa vulnerum loca deosculaberis, tantiq. Domini in te bonitatem & misericordiam admirans, in eius amorem incredibiliter exardesces.

Quintò, Manu præhensam te sponsam suã addu-

Luce. 15.

Apoc. 21.

Can. 1.

adducet Christus ad thronū Patris æterni, vt
 ipsam videas & possideas diuinitatē. Vbi sicut *Exod. 24*
 Moyses in monte Sinai in nubē ingressus ca-
 ligrine tectus fuit; ita tu ingressus in gaudium
 Domini tui, totus à Deo absorptus, homo pla-
 nē diuinus euades. Hic tunc Deus Pater, sem-
 piternæ gloriæ coronam tibi imponens: Euge
 (inquit) serue bone & fidelis, quia in pauca
 fuisti fidelis, supra multa te constituā, intra in
 gaudiū Domini tui; intra (inquā) in gaudium
 Domini tui: tantū quippe est gaudiū, vt totum
 capere nequeas. sed sicut spōgia in aquā missa
 opplerur quidē aqua, sed vniuersam aquā non
 capit; ita tu gaudio quidem & Deo replebere,
 sed tamen totā istius gaudij amplitudinē mē-
 tis tuæ angustię non poterunt continere. Verē
 verē beata tunc erit anima tua, vidensq. exul- *1. Pet. 1.*
 tabis lætitia inenarrabili & glorificata. Deus
 porrò locū tibi designabit in numero Sancto-
 rū labore & virtute tua dignū, iuxta illud sa-
 pientis: Omnis misericordia faciet locū vni- *Ecl. 10.*
 cuiq. secundū meritum operū suorum, & se-
 cundū intellectum peregrinationis ipsius. Ad
 quē locum vbi perductus fueris, miraberis tibi
 asseruata & quasi in thesaurum collecta, quæ-
 cunq. per omnē vitam egisti, nihil eorū præ-
 termissum, nehaustū quidem aquæ frigidæ
 egentibus datum; & miraberis res exiguas &
 minimas tanta mercede compensari.

Hæc quæ iam dicta sunt, fient illa quidem,
 sed nō eo modo quo dicta sunt fient, sed quo-
 modo ab hominibus explicari non possunt

R 5 fient:

fient: puncto tēporis, summo splendore, inexplificabili lætitia, modo supernaturali, quemq̄ illi soli intelligent, quibus dabitur experiri.

CAPVT XXIIII.

DE PRAEMIO ACCIDENTALI.

DVPLEX gaudiū habetur in vita eterna: Vnum essenziale dicitur, quod in Dei ipsius clara visione possessione que consistit: Alterum accidentale, quod in ceteris animæ corporisq̄. bonis cernitur. Vtriq̄. convenire potest Boëtij definitio, vt sit status bonorum omniū aggregatione perfectus. Arque vt ab accidentali præmio tãquam minori aspiceris, omnibus ibi bonis circūflues & abundabis, nihil quod desiderare possis aberit, omnia quæ voles copiosè accipies. Cumq̄. tanta sit illic fœlicitas, rectè tamen dixit D. Augustinus, facilius exponi posse quid nō sit, quàm quid sit in cælo: nulla paupertas, nulla inscitia, nulla ægritudo, nullæ prorsus miseriæ, nulla pœnitus mala, imò verò nec hæc nostraria bona, non diuitiæ nostræ, non honores nostri, non scientiæ nostræ, non eloquentia nostræ, non denique quicquid in bonis & eximiis hic mundus admiratur. Aderunt tamē bona omnia, sed præstantiora & altiora. Quæ res hac similitudine possit explicari. Agricola qui in rusticana sua casa & supellectili contentus vivit, mēsa, cubili, lecto, vestitu, &c. At filius Regis assuetus palatio supellectiliq̄. regia, castramanc fortè ingressus, nihil inueniet quod autem

paret